

"מזימה לחסל את יכולת הכנסת לפקח על הממשלה!"

ללא יוצא מן הכלל, הרי זה הנושא של סדרה העבודה בכנסת.

שלמה רוזן: היכן 50% מהסעיף של? **אורי אבנרי:** היכן 80% של סעיף? אילו 50% מהברי סיעת המערך היו נוכחים — לא הייתי בא אליכם בטעות.

אתמול, בדיון על פעולות משרד העבודה, נכחו במליאה ארבעה חברי-כנסת. נוכחות זו של 4-10-12 חברי-כנסת באולם, הפכה לנוהג קבוע בכנסת.

מה הטעם, גברתי היושבת-ראש, שפעם בשנה נעלה על דוכן זה, ונבכה בזה אחר זה — כמעט כל חברי-הכנסת המשתתפים בדיון — את התופעה הזאת?

מבכים את התופעה, מהפשים לה אמתלות שונות ולמחרת היום המליאה נשארת ריקה.

תשלום לחיכ בהתאם לעבודתו!

איך לתקן תופעה זו? ההצעה העיקרית, שאני מעלה אותה שוב ושוב, היא להנהיג קצרות בכנסת, כפי שנהוג בפרלמנטים רבים.

הצעה שניה, שאותה העליתי שוב בשבוע שעבר, היא לבטל כליל את המשכורת של חברי-הכנסת, הדומה למשכורת של עובדי-מדינה, ולהנהיג במקומה תשלום גבוה, אך כהתי-

של סיעות האופוזיציה בכלל, ושל הסיעות הקטנות בפרט. **הצעות אלה, כפי שהן מנוסחות כיום, מציגות יחד למערכת שלמה של סתימת-פה.** ביטול הזכות של סיעות לנמק הימנעות מהצבעה; האפשרות הניתנת ליור הכנסת למנוע בדרך אדמיניסטרטיבית העלאת הצעות לסדר-היום; וכן שורה של הצעות אחרות, גדולות וקטנות, המונחות על שולחנה של ועדת הכנסת — מהוות סכנה חמורה ביותר, נסיון לשיתוק נוסף של יכולת פעולה פרלמנטרית של האופוזיציה הלוחמת.

בדיחה על חשבון הכנסת

מישהו חמד לו לצון, ומסר אתמול לרדיו הודעה בשם הכנסת. מאות אלפי אזרחי ישראל מוכרחים היו לקבל זאת כבדיחה — ואי לה לאותה בדיחה! בהודעה נאמר: "בשיא הכנסת לא הכירה בדחיפות ההצעה לסדר-היום של סיעות גחיל, רק"ח, העולם הזה, מק"י והמרכז החופשי, לדון באיגרת הנשיא ניקסון. נשיא ארצות הברית לא הכירה בדחיפות ההצעה לסדר-היום של סיעות רק"ח, העולם הזה ומק"י לדון בתשובת ישראל לשגריר יארינג; נשיאות הכנסת הכירה בדחיפות ההצעה על סדר-היום לדון באפשרות ביטול הכניסה ללא תשלום לשמורות-הטבע בעין-גדי ובדן".

גברתי היושבת-ראש, קשה לתאר בדיחה

בדיון השנתי על תקציב הכנסת, אמר אורי אבנרי את הדברים הבאים:

אורי אבנרי: ההסתגנויות שלנו באות לבטא את אי-שביעות רצוננו הקיצונית ממקומה של הכנסת במישטר השררו בארץ.

ראש-הממשלה אמרה לפני ימים אחדים מעל הדוכן הרב הזה, שהיא מוכנה לעלות על בריקדות כדי להוציא אתי מהכנסת — ואני מניח שהתכוונה לסיעתי.

אני, מצדו, מוכן לעלות על בריקדות כדי להעמיד את הכנסת במקום המרכזי, הראוי לה במישטר דמוקרטי.

אנו רוצים במישטר פרלמנטרי אמיתי, ולא במישטר הפרלמנטרי הפיקטיבי, הקיים כיום במדינה.

אין שמץ של ספק שהכנסת הפכה זה מכבר לחותמת-ניגוני בירי הממשלה, ועם פירוק ממי שלת-הליבוריה-לאומי לא נשתנה דבר מבחינה זו.

אחוז-הסימה וסתימת-פה

יש לממשלה אינטרס מהותי להוריד את ערכה ואת יציבותה של הכנסת, כגוף המפקח על צעדי הרשות המבצעת. זה אולי טבעי. הדבר שאינו טבעי הוא שרצון ממשלתי זה מצא לו משרתים נאמנים בבית עצמו.

רינה זורה?

מדוע אולם

אם למילוי החובות של חברי-הכנסת. אותם שלוש-ארבעים חברי-כנסת, העושים עבודה נאה — וכולנו יודעים מי הם — יקבלו תשלום גבוה, בהתאם לעבודתם, ואותם ארבעים חברי-כנסת, שהם בקצה השני, שאיננו רואים אותם כלל, שכמעט אינם מופיעים בבית, יקבלו גם הם תמורה בהתאם לצורת מילוי תפקידם.

הפיקציה של הוועדות

לבסוף אני מגיע לענין הוועדות. קיבלתי מיושבת-ראש אחת הוועדות, שאני חבר בה, חבר הכנסת אברהם שכטרמן, מכתב המופנה לכל חברי הוועדה, שבו מופיע הפסוק הבא:

"לא פעם הועמדה הוועדה כמצב מכובד, כשי נוסף ליושבת-ראש השתתף חבר אחד או שניים. הדבר ממיט חרפה על הכנסת והורס את תדרי מיתתה."

חיים לנדאו: זה נאמר לגבי סידורים או על ישיבות?

אורי אבנרי: מדובר על ישיבות של הוועדה, בהשתתפות שרים, כשישיבות נוכחים שני חברי ועדה מבין 19.

מדוע חברי-הוועדה אינם באים לישיבות? יש לכך סיבה פשוטה מאוד.

רוב הוועדות, חוץ משתי ועדות חשובות: ועדת-החוקה; חוק-משפט ועדת-הכספים, ואולי ועדה שלישית, שהיא לא חשובה אבל היא בעלת יוקרה, ועדת-חוקי-וביטחון — רוב הוועדות ממלאות תפקיד שהוא כמעט כולו פיקטיבי, וחברי-הוועדה יודעים זאת.

מה קורה בוועדה? **דנים בעניינים, מסיקים מסקנות שאיש אינו קורא אותן ושאיש אינו חולם לבצע אותן. מקיימים ישיבות בנוכחות המומחים הממשלתיים, ללא כל אפשרות להעמיד מולם מומחים מטעם הכנסת, לחקור את המומחים, לפתור את צרכיהם ולברוק את הדברים ברצינות.** מדוע?

תקציב הכנסת מהווה 0.7% מתקציב המדינה. במישטר פרלמנטרי תקין, מצב כזה לא ייתכן.

מדינת ישראל עניה מדי כדי שתוכל להרי שות לעצמה לקמץ על תקציב הכנסת בצורה כזאת, ולשחרר עליהו כך את הרשות המבצעת, המוציאה 13 מיליארד לירות בשנה, מכל פיקוח פרלמנטרי יעיל!

עגומה יותר, המושמעת באוזני מאות אלפי אזרחי ישראל. זוהי דמות הכנסת!

מרדכי ביבי: זה מעיד עד כמה יחסך איננו נכון לאזרח הפשוט, כי אינך יודע במה מדובר. כל העלאת הצעה לסדר-היום בענין שליחות יארינג צריכה להיות מוצגת כפי שאתה חושב להציג אותה. **אורי אבנרי:** אני אומר מה שקבעה נשיאות הכנסת. היא קבעה שענין יארינג איננו דחוף; איגרת ניקסון איננה דחופה; ההכרעות הגורליות העומדות על סדר-היום של המדינה אינן דחופות; אבל הכניסה לשמורות הטבע בעין-גדי ודן — זהו ענין דחוף; לא רק חשוב אלא גם דחוף. יאה זה בנפש המדינה אם הכנסת לא תדון מחר בענין זהו **יוזמן ברר:** לו היו לסיעתך ארבעה מנדטים בכנסת, היו מצרפים אתכם לממשלה. זהו אותו קו. **אורי אבנרי:** כאשר חברי-הכנסת בדר התלונן על הוועדה שכרגע דיברתי עליה, כמעט רציתי להגיב ולומר, שהקברן מכבה את המת.

לסיעת חרות — היא סיעת גח"ל כיום — יש חלק מכריע במה שקורה כיום בכנסת. אתה, חברי-הכנסת ברר, יחד עם חברי-הכנסת לשעבר ברך אזניה ושתי הסיעות שאתם מייצגים, עמלתם כמשך שנים להקים קרטל החרום את העבודה הפרלמנטרית.

המליאה נשארה ריקה

גברתי היושבת-ראש, קשה לדרוש מאחרים שיכבדו את הכנסת, כשאין היא מכבדת את עצמה.

וכאן אני בא לפיזמון החוזר שאני משמיע אותה זה השנה הששית: הזילזול הבולט, הית מתבטא בהעדרות חברי-הכנסת מהמליאה.

יגאל הורוביץ: גם בוועדות. **אורי אבנרי:** יהיה לי מה להגיד על הוועדות ועל הנוכחות בהן.

מה לא דובר על העדרות זו? אילו תירוצים לא נמצאו? **אולי התשובה הטובה ביותר לכולם — זהו מראה הכנסת ברגע זה!**

אינני רוצה לספור כמה חברי-כנסת נוכחים עתה באולם, אך 20 או 25 חברים.

אין כרגע שום ישיבה של ועדה בבניין הכנסת. אין לומר, כפי שאמר חברי-הכנסת אביזורה: "אני בא לישיבה רק כשדנים בנושאים המעניינים אותי". שהרי אם יש נושא אחד המעניין, והצריך לעניין, את כל חברי-הכנסת,

נרקמות כעת מזימות, וננקטים תכסיסים, לצימצום יעילות הכנסת.

היו"ר טובה סנהדראי: חברי-הכנסת אבנרי, אולי תוותר על המילה "מזימות". אני מציעה לך לחזק אותה.

אורי אבנרי: מייד אסביר לגברתי היושבת ראש למה אני מתכוון.

מרדכי ביבי: חברי-הכנסת אבנרי, אתה ישבת בוועדת הכנסת. אילו מזימות נרקמו שם?

היו"ר טובה סנהדראי: אני מציעה לך למחוק את המילה "מזימות".

אורי אבנרי: יש מזימות מחוץ לבית, ויש הצעות בתוך הבית.

היו"ר טובה סנהדראי: אנו מדברים על מה שבתוך הבית.

אורי אבנרי: אני רוצה לדבר גם על מה שחוצו וגם על מה שבתוך הבית.

בחוק יש מזימה גדולה להעלות את אחוזי החסימה, לפי מישאלתה המפורשת של ראש-הממשלה.

הכונה היא לסלק בדרך שרירותית מן הכנסת חברי-כנסת המייצגים כיום 26 אחוז של ציבורי-הבחרים, דהיינו, עשר סיעות שזכו ביות בקולות 291,331 בוחרים בבחירות האחרונות, שהם 26 אחוז של ציבורי-הבחרים.

הכונה היא לשלול, למעשה, את חופשי הבחירה מכל כוח רביעי במדינת ישראל!

מרדכי ביבי: אתה מציג הנחות על קלפים, שאין להן כל בסיס.

אורי אבנרי: אני קורא עיתונים, ואתה קורא עיתונים, ואתה יודע שיש מזימה כזאת, ואתה יודע כמוני מי הם בעלי המדימה. זוהי מזימה, וכאן המילה הזאת היא נכונה.

אם הדבר הזה יוגשם עלינו הרוב המכני הנמצא בכנסת, בעזרת שיתוף-פעולה הקיים כאן מימים ימימה בין המנג' נון של מפא"י לבין המנגנון של חרות — ואנו מכירים את התופעה מזה שנים רבות — מה יישאר מהכנסת? **קרטל של שנים-שלושה מנגנוני-מפלגות, קרטל של מזכירים — אבל לא פרלמנט של מדינה חופשית.**

זאת לגבי הכנסת הבאה. אבל בינתיים יש הצעות — וכאן אין אני רשאי להשתמש במילה "מזימה" — המונות חות בפני ועדת-הכנסת. הן נועדו לצמצם את תופע-ההפעולה

* המילה "מזימה" אינה פרלמנטרית, ואסור לכוונת בה הליכים פרלמנטריים.